

PO SPALIO VĒLIAVA

LKP ROKIŠKIO RK IR RAJONO DŽDT ORGANAS

Nr. 98 (1634)

1957 m. gruodžio mėn. 15 d., sekmadienis

Kalna 15 kap.

ŠIANDIEN LIAUDIES TEISMŲ RINKIMŲ DIENA

MŪSŲ TEISMAS

VISI Į RINKIMUS! — su tokiu šūkiu gruodžio 15-tąją visi eina rinkti savąjį liaudies teismą.

Darbininkai, kolūkiečiai, inteligentai, visų profesijų žmonės eina į liaudies teismo rinkimus žinodami, kad jie renka savo interesų saugotoją.

VISI Į RINKIMUS! Šis šūkis primena, kad Komunistų partija yra vieningame bloke su nepartiniais. Darbo žmonių iškeltų kandidatų tarpe matome ir komunistus, ir nepartinius. Jie sąžiningu darbu įrodė savo ištikimybę liaudžiai, socialistinei Tėvynei.

MŪSŲ TEISMAS — taip tarybiniai žmonės vadina savąjį teismą, kuris atėjo pas mus kartu su tarybine santvarka, pakeldamas svetimą liaudžiai teismą — buržuazinį teismą, ginusį darbo žmonių išnaudotojų interesus.

Mūsų tarybinis teismas, užgimęs Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos ugnyje, įrodė visam pasauliui savo tikrąjį demokratiškumą. Tarybinis teismas nepriklauso nuo pinigų kapšio, kaip tai yra su teismais kapitalistinėse šalyse ir kaip tai buvo teismuose buržuazijai valdant Lietuvą. Mūsų teismas gina darbo žmonių, tarybinų žmonių gyvybę, jų sveikatą, jų teises į darbą ir poilsį bei kitas teises, kurias suteikia TSRS Konstitucija.

Pas mus pirmą kartą žmonijos istorijoje įkurtas toks teismas, kuris tarnauja ne saujėlei išnaudotojų, o milijoninėms liaudies masėms. Jis, mūsų tarybinis teismas, gynė ir gina nuo bet kokio vieno žmogaus išnaudavimo kito žmogaus, gynė ir gina socialistinio ūkio sistemą, rūščiai baudžia tuos, kas kėsinaisi palaužti socialistinės santvarkos jėgą ir gyvybingumą.

Lietuvos darbo žmonės, Komunistų partijos vadovaujami, nušlavė į šiukšlyną kartu su visa išnaudotojiška santvarka ir antilaudinius buržuazinius teismus. Padedant broliškoms tarybinėms tautoms, Lietuvos darbo žmonės sukūrė tarybinę visuomeninę ir valstybinę santvarką. Pastaraisiais metais, įgyvendinant Partijos XX suvažiavimo nutarimus, atliktas didelis darbas socialistinio teisėtumo stiprinimo srityje. Išplėstos sąjunginių respublikų teisės. Lietuvos darbo žmonės, kaip ir visa tarybinė liaudis, naudojasi visomis demokratiškiausiomis pasaulyje Tarybinės Konstitucijos teisėmis.

Nėra abejonės, kad tarybiniai žmonės dar glaudžiau susitelks apie mūsų brangiąją Komunistų partiją kovoje už tolesnį mūsų Tėvyinės suklestėjimą, už tvirtą taiką visame pasaulyje.

VISI Į RINKIMUS!

2.800

Jau trečius metus dirbu limi pasiekti tik esant karvių melžėja. Šiomet stipriai pašarų bazol. Daugiausia didžiausią rezultatą — prižiūrėdama 10 karvių, jau primelžiau po 2.800 kilogramų pieno iš kiekvienos. Nedaug atsilieka ir mano draugė melžėjos Vlada Kepalaitė, Zosė Niaurienė ir kitos, primelžusios po 2.000 ir daugiau kilogramų pieno. Bendrai visame kolūkyje pagaminta po 128,5 cent pieno kiekvienam šimtui ha žemės naudmenų. Tokle rodikliai buvo ga-

limi pasiekti tik esant stipriai pašarų bazol. Daugiausia didžiausią rezultatą — prižiūrėdama 10 karvių, jau primelžiau po 2.800 kilogramų pieno iš kiekvienos. Nedaug atsilieka ir mano draugė melžėjos Vlada Kepalaitė, Zosė Niaurienė ir kitos, primelžusios po 2.000 ir daugiau kilogramų pieno. Bendrai visame kolūkyje pagaminta po 128,5 cent pieno kiekvienam šimtui ha žemės naudmenų.

Z. JURGELIONYTĖ
"Gegužės Pirmosios"
kolūkio karvių melžėja

Pirmą kartą balsuoju

Žmonės ir žmonės. Lyg jūra banguoja.
Plazda aplinkui jaunystės daina.
Pirmąjį kartą šiandien balsuoju!
Naujos svajonės vilioja mane...

Jos dar gražesnės, kaip naktys
žvaigždėtos,

Jos dar suaresnės, kaip varpos rugių.
Sklanda po šali dainos poetų.
Jaunystės aistra šiandien degu.

Džiaugsmas užtvindo mano krutinę,
Šviečia Tarybų žvaigždė man šviesi.
Kelią į laisvę mums Spalis praskynė,
Tad šiandien balsuoju už laimę visi!

R. GRAIBUS

Rokiškio I vidurinės mokyklos moksleivis

Pakeliui į rinkiminį punktą

...Pakeliui į rinkiminį punktą mane lydi džiugios mintys. Šiandien Juodupė gali džiaugtis ne tik gražiomis apylinkėmis — neatpažįstamai pasikeitė ir pačios gyvenvietės vaizdas. Šiomet daugybė darbininkų švenčia įkurtuves naujuose nuosavuose namuose. Nusitiesė naujos gatvės, didingai iškilo nauji „Nemuno“ fabriko korpusai. Kas kart gerėja buitinės ir kultūrinės gyvenimo sąlygos.

O buržuazijos metais šiame tolimame užkampyje žmogus neturėjo galimybės ir sunkiausiu atveju gauti medicininę pagalbą. Gimdyvėms teikdavo pagalbą tik

tamstos kaimo bobutės. O dabar čia yra ambulatorija, pastatyta ligoninė, kurioje dirba nemažas būrys kvalifikuotų medicinos darbuotojų. Ligoninėje įrengtas ir gimdymo skyrius. Kas galėjo apie tai svajoti ponų valdžios metais?

Štai dėl ko man, eiliniam Juodupės gyventojui, pakeliui į rinkiminį punktą taip džiaugsmingai plaka širdis... Šiandien, balsuodami už komunistų ir nepartinių bloko kandidatus, mes pademonstruosime savo glaudų susitikimą apie Komunistų partiją ir tarybinę vyriausybę.

A. Kazanavičius

Sustiprinti idėjinį-politinį darbą moksleivių tarpe

Lietuvos KP Centro Komiteto plenumas

Vilniuje įvykęs Lietuvos KP CK plenumas apsvarstė klausimą dėl idėjinio-politinio darbo sustiprinimo moksleivių tarpe.

Pranešėjas — Lietuvos KP CK sekretorius drg. V. Niunka, o taip pat diskusijų dalyviai pažymėjo, kad pastaruoju metu, ypač po TSKP XX suvažiavimo, mūsų respublikos mokyklos daug nuveikė gerindamos idėjinį-politinį darbą moksleivių tarpe. Partinės organizacijos, liaudies švietimo organai, komjaunimo organizacijos visuomet skirdavo ir skiria daug dėmesio moksleiviams

auklėti tarybinio patriotizmo, tautų draugystės ir proletariato internacionalizmo dvasia. Svarbų vaidmenį auklėjant mokinius vaidina istorijos, konstitucijos, literatūros, geografijos dėstymas. Priešakinių respublikos mokytojų darbas pasižymi kūrybine iniciatyva ir puikiu pedagoginiu meistriškumu. Jie sumanai skiepija moksleiviams meilę savo tarybinei Tėvynei. Jų tarpe reikia pažymėti Vilniaus miesto septyniosios vidurinės mokyklos mokytoją drg. Motiejūną, Kapsuko vidurinių mokyklų mokytojus drg. drg. Šepkų,

L. Šalčio (ELTOS) fotomontažas

Brangi diena

Ką aš jaučiu šiandien, kai pirmą kartą savo gyvenime į rinkiminę urną nuleidžiu biuletenį?

Visų pirma, man gaila, kad šios dienos nesulaukė mano tėvas, kurio viso gyvenimo svajonė buvo pamatyti taikaus tarybinio gyvenimo dienas, kai darbo žmogus bus pilnateisis savo likimo šeimininkas, kai jo nespaus vargai ir ponų neteisybės. Tačiau jis žuvo už Tarybų valdžią 1943 m., vykdydamas parti-

zanų būrio užduotį.

Iš kitos pusės man labai džiugu, kad aš renku pasautyje demokratiškiausią teismą, saugantį darbo žmonių teises. Tuo labiau man ši diena brangi, kad balsuoju už savo motiną, paprastą kolūkietę, kurią „Tikroju keliu“ kolūkio kolūkiečiai iškėlė kandidatu į liaudies tarėjus.

G. KANOPAITE

„Tikroju keliu“ kolūkio bibliotekos vedėja

Zanauskienę ir daugelį kitų.

Dar niekad Lietuvos jaunimui taip plačiai nebuvo prieinami literatūros lobiai, kaip dabar. Deja, literatūros dėstyme yra trūkumų. Būna faktų, kai atskiri literatūros reiškiniai atskinaimi nesustejant jų su epocha, kurioje rašytojas gyveno ir kūrė.

Auklėjant moksleivius tarybinio patriotizmo ir tautų draugystės dvasia, reikia plačiau ir visapusiškiau aiškinti jaunimui mūsų partijos nacionalinę politiką, praktinius šios politikos rezultatus.

Plenume buvo pažymėta, kad daugelyje mokyklų blogai organi-

zuotas mokinių ateistinis auklėjimas, silpnai vykdoma antireliginė propoganda. Partinės ir komjaunimo organizacijos, mūsų spauda privalo plačiu frontu išvystyti mokslinę ateistinę propogandą, glaudžiai siedamos ją su visu politiniu darbu masėse, su praktiniais socialistinės stovybos uždaviniais. Skiepijant komunistinę pažiūrą į darbą, didžiulę reikšmę turi mokymo politechnizavimas, glaudūs mokyklų ryšiai su gamyba.

Gerinant moksleivių komunistinį auklėjimą reikia rimtai pakelti mokinių estetinio lavinimo lygį.

(Nukelta [2 psi.]

Sustiprinti idējini-politini darbu moksleiviu tarpe

(Atkelta is 1 psl.)

Būtinai plačiau vystyti meno saviveiklą, tokias užklasinio darbo formas, kaip turizmas, kraštotyra, fizikultūra ir sportas, muziejų, įmonių, kolūkių lankymas.

— Valstybė, liaudis, — kalbėjo Klaipėdos rajono Gargždų vidurinės mokyklos direktorius drg. Jurgulis, — paveda mokytojų jaunimą, kurį jis privalo paruošti gyvenimui, sklepyti moksleiviams geriausias tarybinio žmogaus moralines savybes. Deja, ne visi mokytojai sąžiningai dirba savo darbą. Reikia geriau atrinkti jaunimą į pedagogines mokyklas.

Aple partinių organizacijų darbą auklėjant moksleivius papasakojo partijos Kėdainių rajono komiteto sekretorius drg. Daukša. Partijos rajono komitetas stengiasi įsigilinti į visas mokyklų gyvenimo puses, nuolat rūpinasi liaudies švietimo darbuotojų parinkimu.

Rašytojas A. Jonynas pažymėjo, kad pastaraisiais metais daugelis respublikos literatų, sukūrusių jaunimui nemažai vertingų kūrinių, dabar liovėsi jam rašę. Vis dar mažai kurlama veikalų, kuriuose būtų parodyta buržuazinės santvarkos esmė, demaskuojami imperialistai. Taip pat nepakan-

ka kūrinių šiuolaikine tematika, apie didvyrišką tarybinių žmonių kovą už komunizmo pastatymą mūsų šalyje.

Prilekulės vidurinės mokyklos partinės organizacijos sekretorė drg. Augucevičienė papasakojo apie komunistų, komjaunimo organizacijos, viso pedagoginio kolektyvo darbą auklėjant moksleivius.

— Jauni mokytojai, baigę universitetą, — pasakė Vilkaviškio rajono liaudies švietimo skyriaus vedėja drg. Šulskaitė, — stundami dirbti daugiausia į vidurines mokyklas. Tačiau kai kurie iš jų dar silpnai būna paruošti pedagoginiam darbu. Reikia, kad jauni mokytojai, o taip pat mokyklų inspektoriai keltų savo kvalifikaciją praktiniame darbe.

Diskusijose gausiai dalyvavo partiniai, komjaunimo darbuotojai, liaudies švietimo bei kultūros įstaigų atstovai.

Plenume kalbas pasakė Lietuvos KP Centro Komiteto pirmasis sekretorius drg. A. Sniečkus ir Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininkas drg. J. Paleckis.

Priimtame nutarime numatytos konkrečios priemonės idėjiniam — politiniam darbu moksleivių tarpe pagerinti.

(ELTA).

IKI RAJONO MENO DEKADOS — TIK SAVAITĖ

Į rajono meno dekadą pakviesti dalyvauti 9 geriausi meno saviveiklos kolektyvai. Gruodžio 1—8 dienomis šių kolektyvų kontroliniai dekadiniai spektakliai — koncertai įvyko Mičurino vardo kolūkyje, Duokiškyje, Kamajuose, Salose, Juodupėje, Rokiškyje. Tačiau atsirado tokių kolektyvų, kurie dekadai nepasirodė ir juos visai nedalyvaus. Tai „Sektėšnos“ kolūkio kultūros namų ir „Aušros“ kolūkio saviveiklininkai.

Kontroliniai koncertai parodė, kad jiems buvo labai mažai ruoštas, kad jie visai nesiskiria nuo eilinių koncertų. Taip pat koncertų metu nepanaudotos visos esančios lėšos, nepasirodė kaimo kapelės, pavieniai muzikantai.

Rajone niekur neorganizuojamos liaudies meno meistrų parodėles, niekur nematyti stendų, plakatų, vaizduojančių kolektyvo kūrybinius pasiekimus, garbės lentų geriausiems saviveiklininkams atžymėti.

Beliko tik savaitė iki rajono meno dekados,

todėl kolektyvai, dalyvaujantieji dekadoje, turi sukaupti visas kūrybines lėšas nurodytiems trūkumams pašalinti.

Rajono meno dekada vyks sekančia tvarka: gruodžio mėn. 22 d. pasirodys Mičurino vardo kolūkio, 23 d. — Salų žemės ūkio technikumui, 25 d. — Rokiškio I vidurinės mokyklos, 26 d. — „Duokiškio“ kolūkio, 27 d. — Kamaju vidurinės mokyklos, 28 d. — Rokiškio kultūros namų, 29 d. — Juodupės fabriko „Nemunus“ meninės saviveiklos kolektyvai.

Visų kolektyvų pasirodymų pradžia 19 val.

Kolektyvui geriausiai pasirodžiusiam dekadiniame koncerte bus įteikta pereinamoji vėliava, o kolektyvų nariai, vadovai bei organizatoriai — atžymėti. Po dekados įvyks aptarimas, kurį amė kviečiami dalyvauti visi rajono meninės saviveiklos vadovai ir saviveiklininkai.

S. KUZMIENĖ

rajono meno dekados pravedimo komisijos narys

MŪSŲ RAJONO ŽMONĖS

Stefa Grigaliūnienė

...1936 metais. Stefa su tėvais persikėlė iš Kavoliškio dvaro į Rokiškio dvarą. Ji dar visai mažitė, tačiau sau duoną užsipelno lakstydamas paskui grafo Pšezdzeckio galvijų bandą.

Nauji gyvenimo horizontai Rokiškio dvaro kumečiams atsivėrė 1944 m. Tarybų valdžia vargdiene žmogų padarė pilnateisiu savo likimo šeimininku. Tais pačiais metais Stefa pradeda dirbti Rokiškio tarybinio ūkio kiaulių šėrike.

Stefa tenka dirbti su įvairiomis kiaulių grupėmis: pradžioje ji prižiūri paršavedes, vėliau — atšeriamas bei auginamas veisels. Įgijusi patyrimo, Stefa kasmet nupeni po 110—150 kiaulių.

Šiais metais, prižiūredama vidutiniškai po 130 kiaulių, Stefa Grigaliūnienė gavo 513 gramų paros priaugimą. Iš jos atpenėtų 300 kiaulių valstybei jau atiduotos 247 kiaulės.

Savo darbe Stefa Grigaliūnienė sutinka daug sunkumų, tačiau juos nugali šios paprastos moters valia ir ryžtas. Kasdieninis jos rūpestis — didinti produkciją, mažinti savikainą, sutalpinti kuo daugiau pašarų, išvengiant nusibarstymų, sugedimų, gerai ir švariai paruošiant pašarus.

Stefą Grigaliūnienę žino ir gerbia ne tik tarybinio ūkio darbininkai. 1948 m. Tarybinė vyriausybė ją apdovanojo medaliu „Už šaunų darbą“.

V. Matulevičius

PER kiekvienus liaudies taisybių rinkimus Tarybų Lietuvoje išrenkama apie aštuonis tūkstančius liaudies tarėjų ir daugiau kaip šimtas liaudies teisėjų. Jie atstovauja liaudies masėms vykdamas socialistinį teisėtumą, tar naujant liaudies ir valstybės interesams.

Šiandien įvykstančius liaudies taisybių rinkimus Lietuvos darbo žmonės pasitiko naujo politinio ir gamybinio pakilimo aplinkybėmis. Lietuvos darbo žmonės karštai atsiliepė į jubilėjinės Sesijos nutarimus, vieningai pritarė socialistinių šalių komunistų ir darbininkų partijų atstovų pasitarimo Deklaracijai ir Taikos manifestui.

Tarybinis teismas, būdamas giliai demokratiškas, yra neatskiriama susijęs su plačiosiomis liaudies masėmis, jis, remdamasis tarybiniais įstatymais,

LDAALR RAJONINĖ KONFERENCIJA

Įvyko LDAALR rajoninė konferencija. Ataskaitinį pranešimą padarė rajoninio komiteto pirmininkas drg. Grigonis.

Savo pranešime drg. Grigonis atžymėjo, kad rajoninis LDAALR komitetas plačiau išvystė propagandinį — agitacinį, o taip pat sportinį darbą.

Neblogai per atskaitinį laikotarpį padirbėjo Panemunėlio ir Rokiškio MTS pirminės LDAALR organizacijos. Šių organizacijų sekretoriai drg. drg. Čeponis ir Šeškus skaitydavo MTS darbuotojams pasakaitas bei pranešimus. Gerai dirbo Rokiškio I-os vidurinės mokyklos pirminė LDAALR organizacija, vadovaujama mokytojo drg. Jakučionio.

Kalbėdamas apie kolūkinės pirminės LDAALR organizacijos, drg. Grigonis pažymėjo „Aušros“ ir „Nemunėlio“ kolūkius. Čia dažnai buvo organizuojamos tarpkolūkinės šaudymo varžybos, kurių metu išryškėdavo geriausieji kolūkių šauliai. Panašiai dirbo „Duokiškio“, Marytės Melnikaitės vardo ir eilės kitų kolūkių pirminės LDAALR organizacijos.

Pirminių LDAALR organizacijų darbo sėkmė didelė dalimi priklauso nuo glaudaus ryšio palaikymo su kolūkių valdybomis, apylinkių tarybomis, partinėmis bei komjaunimo organizacijomis. Antai,

„Tarybų Lietuvos“ ir „Naujo gyvenimo“ kolūkių pirminių LDAALR organizacijų sekretoriai drg. drg. Kirstukas ir Kraučionis dažnai lankosi kolūkių valdybose. Kolūkių valdybos suteikė materialinę pagalbą įsigyjant įvairias pavarzdumo priemones bei inventorių.

Rimta pagalba pirminėms LDAALR organizacijoms privalo teikti kultūrinės įstaigos. Yra pavyzdžių, kai kultūrinės įstaigų darbuotojai rūpinasi pavarzdumo priemonėmis, organizuoja sportinį darbą. Taip dirba „Pergalės“ kolūkio klubo-skaityklos vedėja drg. Botovalaitė. Skaityklos patalpos apipavidalintos LDAALR organizacijos foto albumais, plakatais.

Tačiau to negalima pasakyti apie Žiobiškio biblioteką. Apylinkės taryba nupirko bibliotekai foto vitriną bei reikiamą literatūrą. Ką gi padarė bibliotekos vedėja Izdūnytė? Ji nuėjo lengviausiu keliu — įjietkas minėtas pavarzdumo priemones netvarkingai išmėtė po bibliotekos patalpas.

Diskusijose kalbėję Panemunėlio MTS delegatas drg. Breivė papasakojo, kaip MTS LDAALR organizacijos nariai organizuoja įvairias priemones. Nemažą dalis mechanizatorių įsigijo trečios klasės šoferių bei šoferių — mėgėjų teises, organizuo-

jamos šaudymo varžybos. Gerai organizuoto darbo dėka narių skaičius padidėjo beveik tris kartus.

— Tačiau mūsų darbas būtų davęs daug geresnius rezultatus, — sako toliau drg. Breivė, — jei pas mus būtų dažniau lankęsi rajoninio LDAALR komiteto darbuotojai. O jie pas mus buvo reti svečiai. Gal būt į tai atsiliepė dažnas LDAALR rajoninio komiteto pirmininkų bei instruktorių keitimas.

O tas yra tiesa. Per metus pirmininko postą užėmė trys žmonės ir pasikeitė net 5 instruktoriai.

Rokiškio pirmos vidurinės mokyklos delegatas drg. Rukšėnas kalbėjo, kaip mokykloje yra pravedami LDAALR organizacijos susirinkimai. Taip, viename susirinkime buvo priimtas pasiūlymas įstengti šaudymo tyrą. Daug padirbėjo savo laisvalaikio LDAALR nariai, ir šiai šandien mokykla turi puikų šaudymo tyrą.

LLKJS RK delegatas drg. Piskarskas stulė dažniau organizuoti susitikimus su Didžiojo Tėvynės karo dalyviais bei organizuoti kiliuojamas foto vitrinas.

Diskusijose dar kalbėjo drg. drg. Latvėnas, Kiaulėnas ir kiti.

Po to buvo išrinktas naujas LDAALR rajoninis komitetas.

Per parą — 760 gramų

Tokių kiaulių paros priaugimą pasiekė „Jaunosios gvardijos“ kol. kiaulių

šėrIKE Marė Rimkevičienė. Nuo metų pradžios kolakis jau re- alizavo 68 Rimkevi-

čienės išaugintas kiaulės, kurių gyvas svoris buvo 88,3 cent.

V. Dainys

LIAUDIES INTERESŲ SARGYBOJE

vykdo liaudies valią.

Socializmo šalies įstatymai saugoja tarybinio žmogaus teises, jo gyvenimą, jo garbę ir orumą. Kiekvienas darbininkas, kiekvienas kolūketis, kiekvienas tarybinis inteligentas gali rami ir užtikrintai dirbti, nes jo pilietines teises patikimai saugo socialistinis teisėtumas.

Kandidatus į liaudies taisybių teisėjus ir larejus iškelia iš savo tarpo pati liaudis. Į teisėjų sudėtį iškeliami geriausiai išsiskiriantys ir dukros, nusipelnęs didelį autoritetą, turintieji moralinę teisę vykdyti socialistinį teisėtumą.

Lietuvos teisingumo organai, tarybiniai teismai, vadovaudamiesi partijos XX suvažiavimo nutarimais, pastaraisiais metais pasiekė nemažą teigiamą rezultatų Tarybų Lietuvoje sumažėjusių įstatymų pažeidimų,

sustiprėjo piliečių teisių apsauga ir kova su nusikaltamumą sukeltančiomis priežastimis, pagerėjo įstatymų propagavimas visuomenės tarpe. Gerinant teismo darbą didelę reikšmę turėjo gausūs teisėjų susitikimai su rinkėjais, kurie kritikos pagalba padėjo šalinti trūkumus teismų darbe.

Lietuvos darbo žmonės žino iš savo patyrimo praityje, kad buržuazijai valdant teismas tarnavo kapitalistų, dvarininkų, buožių interesams. Jis buvo fašistinės diktatūros įrankis. Tai su visu ryškumu rodo toks faktas, kad buržuazinėje Lietuvoje nebuvo nė vieno teisėjo iš darbininkų arba darbu valstiečių tarpo. Kruvino buržuazinio teismo istoriją lydi šurpūs faktai. 1919—1921 metais prieš Lietuvos darbininkus ir darbo valstiečius

siautėjo galvužudžių Plechavičiaus, Grigaliūnogiovackio ir kitų budelių teismai. Budelio

Grigaliūnogiovackio gauja Rokiškio dvare po buržuazinės kontrrevoliucijos buvo suėmusi ir žiauriausiai kankino 570 žmonių, o iškan- kintus sušaudydavo. Žuvo ir rajono darbo žmonių revoliucinės kovos organizatoriai Tičkus ir Pagirys. Po fašistinio perversmo iki tarybinės santvarkos atkūrimo siautėjo fašistinių budelių Sntukštos, Štencelio, Vymerio vadovaujami kariuomenės teismai, kurie ištikimams Lietuvos liaudies sūnums skelbė mirties nuosprendžius. Vien už pasakytą šūkį „Tegyvuoją Gegužės Pirmoji“ buvo baudžiama sunkiųjų darbų kalėjimu 6 metais. 1935—1936 metais vadaus reikalų ministro Čaplėko žandarai šaudė

MŪSŲ KALENDORIUS

Aleksas Maginskas

(50-ąslas gimimo metines pažymint)

Aleksas Maginskas gimė 1907 metų gruodžio 16 d. buvusioje Ukmergės apskrityje, Giedraičių valsčiuje, Kuriškių kaime, neturtingo valstiečio šeimoje. Nuo pat vaikystės dienų gyvenimas visu sunkumu užgriuvo Aleksą—1918 metais jis neteko tėvų. Piemens, berno, smulkaus amatininko, bedarbio dalią teko pažinti jaunajam Maginskui. Žiaurį buržuazinės Lietuvos gyvenimo tikrovę pakrepė devyniolikamečio jaunuolio gyvenimą revoliucinės kovos keliu—1926 metais jis įstoja į pagrindinę Lietuvos Komunistų Jaunimo Sąjungą, o 1929 metais priimamas į šlovingosios LKP eiles.

To laikotarpio rašytojo prozos kūriniai nėra aukšto meninio lygio, tačiau ištrauka iš apsakos „Sirena“ aiškiai rodo, kaip sparčiai žvalgybos rankas ir už komunistinę veiklą nutelstamas penkeriems metams sunkių darbų kalėjimo.

Atplėštas nuo aktyvios revoliucinės kovos, A. Maginskas nenuleidžia rankų. Jis ir kalėjime ruošiasi tolimesnei kovai, gilina savo žinias. Čia prasideda ir jo kūrybinė veikla. Jau 1932 metais Kauno kalėjime politinių kalinių leidžiamame žurnale pasirodo J. Karčiaus slapyvardė pasirašytas apsakymas „Varžytinės“, vaižduojas lietuviškojo kaimo skurdą ir valstiečių nepasitenkinimą. Kalėjime A. Maginskas parašo ir savo apy-

ginskas vėl įsijungia į revoliucinę kovą, dirba komunisto - pagrindininko darbu. Visa tai atima daug laiko, tačiau jis nemeta ir plunksnos. 1937 metais jis parašė naują apsakymą „Laiškas iš TSRS“, kuriame parodo tarybinės liaudies gyvenimą.

Kartu su šiais apsakymais Aleksas Maginskas 1936—1940 metų laikotarpyje pasireiškia kaip literatūros kritikas.

1940 metais Aleksas Maginskas vėl patenka į žvalgybos rankas ir atsiduria Pabradės koncentracijos stovykloje, iš kurios jis išvaduojamas tik žlugus smetoniniam režimui.

Prieš Alekso Maginsko akis atsiveria naujo darbo horizontai. Jis nvertaria atsidėti grynai literatūriniam darbui ir pereina dirbti į spaudą.

Prasidėjus Didžiajam Tėvynės karui, A. Maginskas pasitraukia į Tarybų Sąjungos gilumą. 1941 metų rudenį rašytojas atvyksta į Karagandą. Sunkūs pergyvenimai, fašistinės Lietuvos kalėjimas ir sunki liga palaužė nenulstamo kovotojo jėgas. 1942 metais sausio 25 dieną Aleksas Maginskas mirė.

Šiandien, minėdami Alekso Maginsko 50-ąslas gimimo metines, mes prisimename jo sunkų, garbingą kovotojo kelią, jo karštą širdį ir jo šviesias mintis, kurios amžinai liks gyvos jos kūriniuose.

Juozas Macevičius

Trumpai

Grupė Panemunėlio vidurinės mokyklos moksleivių lankėsi Rokiškio rajoninėje spaustuvėje. Ekskursijos metu moksleiviai susipažino su spaustuvės įrengimais bei darbo procesais.

R. Tubelis

* * *

Po 18,7 paršelio gavo ir išaugino iš klekvienos paršavedės „Lenino keliu“ kolūkio kiaučių šėrikė Marė Geležvičienė.

S. Vainlutė

* * *

[vyko švietimo darbuotojų profsąjungos rajoninė konferencija. Ataskaitinį pranešimą padarė rajoninio vietos komiteto pirmininkas B. Vaitonienė.

Plačiau apie tai bus spausdinama sekančiame laikraščio numeryje.

SEKIME JŲ PAVYZDŽIU!

ŽINIOS

apie geriausias rajono kolūkių karvių melžėjas, primelžusias nemažiau 1700 litrų pieno iš karvės 1957 m. gruodžio 1 d.

Eil. Nr.	Melžėjos pavardė ir vardas	Priskirta karvių	Primelžta pieno iš 1 karvės 1957.XII.1.	Kolūkio pavadinimas
1.	Jurgelionytė Zosė	12	2709	„Gegužės Pirmoji“
2.	Masalskienė Paulė	13	2668	„Už taiką“
3.	Kepalaitė Vlada	10	2483	„Gegužės Pirmoji“
4.	Stočkutė Janina	12	2399	„Vyturys“
5.	Deksnytė Regina	8	2247	„Tarybų Lietuva“
6.	Puriškytė Ona	13	2204	„Naujas gyvenimas“
7.	Gaigalaitė Vanda	11	2196	„Vyturys“
8.	Niaurienė Zosė	12	2102	„Gegužės Pirmoji“
9.	Šutienė Bronė	12	2096	„Už taiką“
10.	Tervidyte Bronė	11	2067	„Naujas gyvenimas“
11.	Rinkevičienė Elena	10	2022	„Tikruoju keliu“
12.	Žekaitė Julė	6	2012	„Tarybų Lietuva“
13.	Juozelskytė Janina	12	2007	„Gegužės Pirmoji“
14.	Braždraitė Ona	13	1987	„Gegužės Pirmoji“
15.	Šedytė Monika	10	1960	„Tarybų Lietuva“
16.	Klebonaitė Zosė	13	1954	„Už taiką“
17.	Minkevičiūtė Anelė	13	1944	M. Melnikaitės v.
18.	Bendoriūtė Pranė	13	1932	„Gegužės Pirmoji“
19.	Miidunytė Liuda	8	1903	„Tarybų Lietuva“
20.	Kviliūnaitė Viktorija	10	1885	„Žvaigždė“
21.	Čiuriytė Aldona	12	1881	„Vyturys“
22.	Murauskaitė Janė	12	1880	„Atžalynas“
23.	Minkevičiūtė Palma	12	1822	M. Melnikaitės v.
24.	Skrandauskas Jonas	14	1771	M. Melnikaitės v.
25.	Pivoriūnaitė Alfa	10	1769	Mičiurino v.
26.	Ruželytė Elena	15	1764	„Tikruoju keliu“
27.	Jasinevičienė Zosė	11	1738	„Naujas gyvenimas“
28.	Deksntienė Bronė	11	1736	„Pergalė“
29.	Gurnikaitė St.	8	1731	„Vyturys“
30.	Strolytė Stasė	13	1729	„Už taiką“
31.	Gaigalaitė Paulė	9	1723	„Vyturys“
32.	Barešytė Aldona	11	1710	„Pergalė“
33.	Jakubonytė Vyta	10	1709	„Gegužės Pirmoji“
34.	Bražlienė Genė	10	1709	„Socializmo keliu“

Žinios

apie mėsos ir pieno gamybą rajono kolūkuose 1957 m. gruodžio 1 d.

Užimamoji vieta rajone	Kolūkio pavadinimas	Pagaminta			Primelžta iš vienos karvės (kg)
		Kiaulienos 100 ha arimo (cent.)	Viso mėsos 100 ha naudmenų (cent.)	Pieno 100 ha naudmenų (cent.)	
Panemunėlio MTS zona					
1.	„Už taiką“	20,4	18,9	209,3	1926
2.	„Artojas“	17,1	17,8	69,7	1271
3.	„Gegužės Pirmoji“	15,5	21,8	128,5	1956
4.	„Šetekšna“	13,7	14,0	86,3	1524
5.	„Jaunoji gvardija“	8,2	10,6	76,0	1472
6.	„Atžalynas“	7,4	10,8	53,5	1136
7.	„Duokiškis“	7,3	13,4	59,9	1192
8.	Mičiurino vardo	6,0	6,7	66,8	1485
9.	„Žalgiris“	5,7	5,9	77,5	1662
10.	„Vyturys“	5,6	16,0	133,2	1961
11.	„Lenino keliu“	4,6	5,0	59,1	1155
Viso:		10,2	12,6	79,1	1482
Rokiškio MTS zona					
1.	Marytės Melnikaitės vardo	12,3	14,6	134,2	1764
3.	„Tikruoju keliu“	10,7	19,6	107,2	1603
2.	„Tarybų Lietuva“	10,1	17,2	108,1	1658
4.	Liudo Giros vardo	9,0	8,3	56,9	1136
5.	„Pergalė“	8,5	14,2	106,6	1527
6.	„Naujas gyvenimas“	7,6	11,3	103,7	1711
7.	„Aušra“	5,8	9,2	81,2	1499
8.	„Pilis“	5,4	6,6	79,6	1615
9.	„Ragellai“	5,1	6,4	93,7	1380
10.	„Pirmyn“	5,1	4,8	59,3	1222
11.	„Nemunėlis“	4,6	7,7	79,5	969
12.	„Socializmo keliu“	4,4	7,6	97,5	1490
13.	Salomėjos Nėries vardo	3,4	6,9	58,6	1326
14.	„Žvaigždė“	2,4	9,7	77,3	1242
Viso:		6,8	10,6	88,1	1437
Iš viso:		8,5	11,6	83,8	1457

į Suvalkijos valstiečių mintis, o fašistiniai teismai ir karo komendantai baudė suimtuočius kalėjimu ir ištėrimais. Teismai buvo ruošiami prieš ištisų apylinkelių „nepakiusnius“ valstiečius.

Tuo pat metu buržuazinis teismas pro prštus žūrėjo į darbo žmonių išnaudotojų nusikaltimus. Buržuazinis teismas „nekaltais avinėliais“ paskelbė garsų sacharino spekuliantą, buvusį ministru Purickį, „lašinių skulimo“ ir bekonų spekuliacijomis išgarsėjusius buvusius ministrus Karvelį, Petrulį, Norkaitį bei kitus.

Savo laiku stambūs įmonininkai Fišeris ir Kaplanas vertė darbininkus dirbti neapmokamus viršvalandžius, bet teismas juos išteisino. Kauno apygardos teismas 1933 m. atmetė samdinės Vancevičiūtės civilinį ieškinį dėl atlyginimo už darbą, kurį

ji dirbo pas buožes 26 metus.

Prisimenant mūsų krašte slautėjusius buržuazinius teismus, pravartu pažvelgti ir į dabartinės amerikoniškosios „demokratijos“ teisėtvarką. Amerikinis teisėjas yra kapitalistas, arba glaudžiai susijęs su kapitalistais. Pavyzdžiui, Niujorko federalinis teisėjas Medina, kuris teisė Amerikos kompartijos lyderius, yra milijonierius, praturtėjęs nešvariomis spekuliacijomis.

Nėra abejonės, kad šiandien, liaudies teismų rinkimų dieną, kartu su visos Lietuvos darbo žmonėmis mūsų rajono rinkėjai vieningai dalyvaus rinkimuose ir balsuos už komunistų ir nepartinį bloko kandidatų. Liaudies teismų rinkimų dieną pademonstruos naują tarybinės demokratijos pergalę!

J. NOVIKOVAS

PATRIOTO ŽYGDARBIS

1

Prieš mus — pageltę partizanų laikraščio lapai. Iš jų dveikia 1943 metai. Laikraštis mažytis, jame šyksiškai pranešama apie Polesės partizanų šlovingus žyglus.

Viename laikraščio numeryje išspausdinta nedidelė N. Vyšnevkio apybraiža — jaudinantis pasakojimas apie seno baltarusių valstiečio Ivano Cubos patriotinį žygdarbį. Papasakota karštai, jaudinančiai, bet labai trumpai. Mes panorome smulkiau sužinoti apie žmogų, kuris pakartojto nemirtingą Ivano Susanino žygdarbį.

Ir štai mes Polesėje.

Tuo metu, kai Baltarusiją buvo okupavę hitlerininkai, rūsčių, bet savotiškai gražių Polesės vietų šeimininkai buvo partizanai. Jiems vadovavo pagarsėjęs partizanų generolas, liaudies keršytojų junginio vadas Vasilijus Zacharovičius Korža, slapyvardė „Vasilijus Komarovas“. Dabar buvę šio junginio

2

partizanai — Bresto srities Lenino rajono Vorosilovo vardo žemės ūkio artelės darbuotojai, o kolūkio pirminku dirba Vasilijus Zacharovičius Korža.

Iš pažinusių Ivaną Kubą kolūkiečių pasakojimų aiškiai iškilo prieš mus paprasio, kuklaus ir narsaus tarybinio žmogaus paveikslas. Štai kaip visa tai įvyko.

Buvo paprasta vasario mėnesio diena. Toli vykusių mūšių aidas kartais pasiekdavo mažą gyvenvietę Noviną, kurią kolūkiečių šeimos, gyvenusios šilame kaime, visuomet būdavo pasiruošusios palikti ir išvažiuoti į partizanų bazę.

Toks atsargumas buvo būtinas. Novino gyvenlojai, kaip ir kitų netoliese esančių kaimų žmonės, aprūpindavo partizanus produktais ir drabužiais, siuntė į partizanų būrį labiausiai kovalitinkančius vyrus. Laukti iš priešiško malonės tokliu atveju nebuvo galima.

3

Po pietų Ivanas Samuilovičius išėjo į kiemą pašerli gyvulių. Jis išgirdo kažkur toli tarškančius kulkosvaidžius ir automatūs. Nespėjo Ivanas Samuilovičius suvokti, koks šaudymas vyksta miške, kai kelyje pasirodė sparčiai važiuojanti gurguolė. Priešakinioose vežimuose buvo marškos broliai — Michailas ir Ivanas Glušenia.

— Tėvai, ruoškis greičiau! Tuoj pat išsistat bus čia.

Galvoti nebuvo laiko. Senis grįžo į gryčią. Marti ir sūnus skubiai pastėmė vaikus ir kai ką iš turto.

— Negaiškite, — sako jis, rengdamas anūkus. — Saugokite mažylius, skubėkite su jais į Verbos giraitę. Ten partizanai, fricai bijo jų ir ten nedrįs ištisi.

— Tėvai, o tu ką sugalvojai? — neramiai paklausė Vladimiras.

— Aš noriu išginti gyvulius, negalima jų palikti vokiečiams. Aš jus surasiu.

4

Kad ir kaip įkalbinėjo sūnus ir marti, senis laikėsi savo. Kai vežimai dingo už kalnų, jis išleido gyvulius iš ivarto. Reikėjo skubėti. Šaudymas tuo metu susilpėjo.

Ivanas Samuilovičius suprato, kad apsiriko. O kai kelyje pasirodė fašistai, jis nubėgo už krūmų ir priglūdo prie žemės. Bet jau buvo vėlu. Jį pastebėjo. Pribėgo du vokiečiai ir mušdami jį, priverstė atsistoti.

Karintinkas, grasindamas Ivanui pistoletu, šaukė, iškraipydamas rusiškus žodžius:

— Tui Rodék, kur partizan! Ne rodési — bus kaput, senas švain!

— Gera! — létai ištarė Ivanas Samuilovičius.

— Forvertsi! — sušuko karintinkas, ir fašistų būrys ėmė eiti paskui Ivaną Kubą.

Vokiečiai ėjo atsargiai, krūčiodami nuo kiekvieno garso miške ir stverdami automatai. Karintinkas kas minutę klausdavo:

5

— Greitai?

— Ne, spésite dar, — neatšgrįždamas, atsakinėjo senis.

Skubėti jam nebuvo kur, o ir nebuvo reikalo. Jis ėjo, žinodamas, kad tai paskutnė jo kelionė. Vis toliau ir toliau užpakalyje liko partizanai, šeima. Su kiekvienu žingsniu vis labiau ir labiau artėjo mirtis...

Ivanas Cuba niekuomet nebuvo girdėjęs apie nemirtingą Ivaną Susanino žygdarbį. Bet likimas nukreipė jį tokliu pat keliu, ir jis ėjo juo, tvirtai tikėdamas, kad teisis tas reikalas, už kurį jis ryžosi paaukoti gyvybę.

Kokius keturis kilometrus jis ėjo geru miško keliu, paskui pasuko į mišką. Iki juostos grimzdami į sniegą, jie ėjo vis toliau ir toliau — į miško gilumą. Ivanas Samuilovičius vedė fašistus gūžiais miško takais.

Pagaliau miškas baigėsi. Prasidejo plonu ledo stuokniu pa-

6

dengta pelkė.

Pelkės upeliuko Lenio parkrantėje Ivanas Samuilovičius atsėdėjo ant kelmo ir, žiūrėdamas į karintinką, pasakė:

— Toliau nebeisime. Jus čia ir sušalsite, padvésite iš bado.

Iš pykčio karintinkas smūgiu į galvą pritrenkė senį. Šūvis į galvą nutraukė tarybinio patrioto gyvenimą... Novinsko kapitnėse yra nedidelis kauburėlis, kurį supylė rūpestingos partizanų rankos.

Nepereinamos pelkės, kurio mis karo dienomis Ivanas Cuba vedė neapkenčiamą priešą, dabar tampa derlingais laukais. Žemėje, kur nenorėjo augti nei nereikšios pušys, dabar žydi kolūkio sodas. Trobose, kuriose dar jaučiamas degusios balanos kvapas, ryškiai šviečia naujo gyvenimo elektros žiburiai. Už šį gyvenimą savo gyvybę atidavė šlovingas Tėvynės patriotas Ivanas Samuilovičius Cuba.

Kinijos Liaudies Respublika

Pekino elektroninių įrenginių gamykla išleidžia 12 rūšių elektroninius vamzdelius, reikalingus radijo pramonei.

Nuotraukoje: gamyklos ceche.

Sinchua agentūros nuotrauka.

TARPTAUTINĖMIS TEMOMIS

Darbo žmonių kova Vakarų Europos šalyse

Socialistinių šalių komunistų ir darbininkų partijų atstovų pasitarimo deklaracijoje pažymima, kad darbininkų klasė kapitalistinėse šalyse vis ryžtingiau kovoja prieš imperializmo ir monopolijų politiką, kovoja už savo gyvenimo sąlygų pagerinimą, už demokratines teises, už laisvą ir socializmą. Gyvenimas duoda vis naujų ir naujų įrodymų, kad šis darbininkų klasės kova nuolat stiprėja.

Prancūzijos valdantieji sluoksniai, vedami kolonijinį karą Alžyre, privedė šalį prie finansinės krizės. Iškant išieiti iš jos, jie šiomis dienomis Prancūzijoje pakėlė kainas

130 pavadintųjų pramonės ir maisto produktams. Į gyvenimo sąlygų pablogėjimą darbininkai atsako streikais. Remdami savo reikalavimus pagerinti gyvenimo sąlygas, streikavo Katalės tekstilininkai, 35 tūkstančiai prekybos laivyno jūreivių, Karkasono miesto avalinės fabriku darbininkai, Havro ir Veniso metalistai. Įvyko valstybinių įstaigų darbuotojų streikas, kuriame dalyvavo daugiau kaip milijonas žmonių. Kiek anksčiau vyko šachtininkų streikas, apėmęs 200 tūkstančių žmonių ir visuolnis geležinkelininkų streikas.

Unikalnis ledlaužio „Leninas“ modelis

Leningrade sukurtas unikalus atominis ledlaužio „Leninas“ modelis. Jis pastatytas ant išlieto optinio stiklo laisto, imituojančio ledą.

Modelis padarytas vienu penktadaliu natūralaus dydžio, tiksliai išlaikius proporcijas. Jis surinktas iš 50 tūkstančių detalių.

Kairysis laivo bortas atvirus — neapmuštas. Tai įgalina susipažinti su jo mašinų dalimi. Modelio pūvlio dalis turi daugiau kaip 15 tūkstančių mazgų.

Ledlaužio modelis bus demonstruojamas tarptautinėje pramonės parodoje Briuselyje.

KIEKVIENAME KOLŪKYJE — KINOTEATRAS

Iki revoliucijos Ukrainoje buvo iš viso tik 265 privati kinoteatrai. Jie buvo tikrai didžiausiose miestuose. Dabar respublikos darbo žmonės aptarnauja daugiau kaip 10,5 tūkstančių kinų.

Milžiniškos permainos įvyko respublikos kaimuose. 3 ir 7.600 kinų — štai skaičiai, rodantieji augimą per 40 metų. Dabar respublikoje nerasi kaimo gyvenvietės, kurios gyventojai negalėtų reguliariai pamatyti naujų filmų. Tarybų valdžios Ukrainoje jubiliejaus proga Krymo srities kinofikatoriai pirmieji respublikoje pasiekė, kad kiekviename kolūkyje įrengti stacionariniai kinoteatrai.

Redaktorius A. STAŠYS

Įsigykite Valstybinės 3 proc. vildaus išlošiamosios paskolos obligacijų!

Iki 1958 m. sausio 1 d. šios paskolos obligacijos parduodamos su talonu Nr. 11, duodančiu teisę gauti laimėjimą vienuoliktajame papildomajame tiraže, kuris įvyks 1958 m. rugsėjo 30 d.

GALIMA LAIMĖTI NUO 400 IKI 100.000 RUBLIŲ

Pagrindiniuose tiražuose, kurie įvyks sausio 30, kovo 30, gegužės 30, liepos 30, rugsėjo 30 ir lapkričio 30 dalyvauja obligacijos, nepriklausomai nuo įsigijimo laiko.

Bandra laimėjimų suma rubliais kiekviename pagrindiniame tiraže — 46.502.000, papildomajame — 113.906.000. Didžiausias laimėjimų dydis pagrindiniame — 50.000, papildomajame — 100.000 rub.

Paskolos obligacijos laisvai perkamos ir parduodamos taupomosiose kasose.